

На основу чл. 29. и 47. став 3. Закона о заштити ваздуха («Службени гласник Републике Српске», број: 53/02) и члана 58. Закона о Министарствима («Сл. Гл. Републике Српске» бр. 70/02) Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРАВИЛНИК

О ГРАНИЧНИМ ВРИЈЕДНОСТИМА ЕМИСИЈЕ У ВАЗДУХ ИЗ ПОСТРОЈЕЊА ЗА САГОРЈЕВАЊЕ

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Оваим Правилником се уређују граничне вриједности загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоријевање фосилних горива (чврста, течна или гасовита) и то:

- 1) постројења у којима се продукти сагорјевања користе непосредно за загријавање, сушење или неку другу врсту третирања предмета или материјала, нпр. пећи за поновно загријавање, пећи за третирање топлотом.
- 2) постројења за накнадно сагоријевање, тј. било који технички уређај пројектован за пречишћавање отпадних гасова путем сагоријевања који не функционише као независно постројење за сагоријевање,
- 3) погони за регенерацију катализатора за катализацију процеса крековања,
- 4) погони за конверзију сумпорводоника у сумпор,
- 5) реактори који се користе у хемијској индустрији,
- 6) коксне пећи,
- 7) каупери;

Одредбе овог Правилника не примјењу се на постројења која имају погон на дизел, бензин и гасне моторе или гасне турбине, без обзира на гориво које се користи.

Члан 2.

Изрази употребљени у овом Правилнику имају сљедеће значење:

- 1) *»отпадни гасови«* су гасови који настају процесом сагорјевања а у себи могу да садрже чврсте партикуле, водену пару или гасовите емисије; њихов запремински проток се изражава кубним метрима на час на нормалној температури (273 К) и притиску (101,3 кРа) након корекције садржаја водене паре (у даљем тексту m^3/h);
- 2) *»гранична вриједност емисије«* значи количину супстанце садржане у отпадним гасовима из постројења за сагоријевање која не смије бити прекорачена у одређеном периоду; ова вриједност се израчунава као маса по јединици запремине испусног гаса изражена у mg/m^3 , редуковано на запремински садржај кисеоника у испусном гасу 3% у случају течних и гасовитих горива и 6% у случају чврстих горива;
- 3) *»ниво одсумпоравања«* значи: удио количине сумпора која се веже за пепео унутар постројења за сагоријевање, као и путем процеса посебно намијењених за ову сврху и

укупне количине сумпора садржаног у гориву које се користи у постројењу у истом том периоду;

4) *»гориво»* значи: било који чврсти, течни или гасовити гориви материјал који се користи за сагоријевање у постројењу за сагоријевање, уз изузетак кућног отпада и токсичног и опасног отпада;

5) *»јединице за сагоријевање више врста горива»* значи: било које постројење за сагоријевање које истовремено или наизмјенично користе двије или више врста горива за сагоријевање.

II ОПШТА ОГРАНИЧЕЊА И УСЛОВИ

Члан 3.

Постројења/погони могу да користе у раду само горива оних карактеристика која је произвођач опреме датог постројења или погона специфично одредио.

Члан 4.

Постројења или погоне могу да раде само у оквиру номиналног топлотног капацитета који је специфично одредио произвођач опреме.

Члан 5.

У зависности од номиналног топлотног капацитета појединачног ложишта могу се користити сљедећа уља:

$\leq 0,07 \text{ MW}$	екстра лака (ЕЛ)
$> 0,07 - 10 \text{ MW}$	екстра лака (ЕЛ) и лака (Л)
> 10	све врсте мазута

Изузетно од одредбе става 1. овог члана може се користити мазут и у котловима снаге од 2 до 10 MW, под условом да задовољава граничне вриједности емисије које се односе на употребу екстра лаког и лаког уља.

Члан 6.

Издувни гасови на контролисан начин се испуштају путем димњака.

Еколошком дозволом одређују се услови испуштања загађујућих материја.

При одређивању висине и промјера димњака мора се узети у обзир загађеност ваздуха проузрокована радом других извора загађивања на датом подручју, емисија постројења за који се одређује висина димњака, као и потребан капацитет атмосфере за изградњу других извора загађивања ваздуха на датом подручју и поштовање техничких прописа који дефинишу начин димензионисања димњака.

Члан 7.

При пројектовању енергетског постројења морају се предвидјети прикључци за мониторинг емисије и обезбиједити услови за правилно мјерење емисије.

Члан 8.

Уколико постројење користи истовремено двије или више врста горива за које постоје различити подзаконски акти за граничне вриједности емисије, гранична вриједност емисије за такво постројење одредиће се узимајући у обзир појединачне граничне вриједности горива и тежинско учешће појединих врста горива сразмјерно топлотној моћи горива.

III ОГРАНИЧЕЊЕ ЕМИСИЈЕ СУМПОРДИОКСИДА

Члан 9.

Емисија сумпордиоксида ограничава се кроз:

- 1) прописивање дозвољеног садржаја сумпора у гориву;
- 2) утврђивање услова сагоријевања како би се користили механизми везивања сумпора за пепео,
- 3) емисионе квоте за изворе чија је емисија националног значаја;
- 4) прописивањем граничних вриједности емисије,
- 5) еколошком дозволом.

Члан 10.

Садржај сумпора у течним горивима у ложиштима снаге до 50 MW не смије прекорачити вриједности прописане Одлуком о квалитету течних нафтних горива («Службени гласник БиХ», број: 27/02).

Члан 11.

Употреба угља с обзиром на садржај сумпора се ограничава на сљедећи начин:

1) Ако је у малопродаји (угаљ за домаћинства и установе) дозвољена продаја угља који има садржај укупног сумпора испод 2,5 % по тони еквивалентног угља.

Општине могу, за поједине дијелове своје територије, прописати строжије вриједности садржаја сумпора у угљу, од вриједности датих у ставу 1.овог члана.

2) Котловнице и енергане топлотне снаге до 10 MW могу да користе угаљ чији је укупни садржај сумпора нижи од 5 % по тони еквивалентног угља.

3) Постојеће котловнице, енергане и електране снаге преко 10 MW могу да користе угаљ који нема виши садржај сумпора од оног који је наведен у пројектној документацији постројења.

Уколико постројења из става 1. алинеја 3. овог члана не могу задовољити овај услов, у еколошкој дозволи ће се утврдити коришћење угља са вишим садржајем сумпора.

Члан 12.

Нове котловнице и енергане се пројектују тако да се користе технологије сагоријевања које ће обезбиједити максимално везивање сумпора из угља за пепео.

Услови из става 1. овог члана утврђују се у еколошкој дозволи.

Члан 13.

У оквиру спровођења међународних еколошких уговора, ради задовољења захтјева у погледу емисионих лимита државе, надлежно министарство може емисију SO₂ да ограничи, увођењем емисионих квота изражених у тонама SO₂ годишње.

Члан 14.

Емисија SO₂ из нових постројења на угаљ топлотне снаге до 50 MW не може да буде већа од 2000 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на угаљ топлотне снаге преко 300 MW не може да буде већа од 400 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на угаљ топлотне снаге између 50 и 300 MW се одређује линеарном интерполацијом вриједности из ст. 1. и 2. овог члана.

Ст. 1., 2. и 3. овог члана се не примјењују на постројења код којих је у поступку добијања еколошке дозволе утврђено:

- 1) да су ови захтјеви техно-економски неодрживи;
- 2) да је изабрана конструкција ложишта и технологија сагоријевања угља који омогућују максимално везивање сумпора за пепео ;
- 3) да постројење не угрожава здравље људи и еко-системе.

Члан 15.

Емисија SO₂ из нових постројења на течном гориву топлотне снаге 50 до 300 MW ограничава се на 1700 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на течном гориву топлотне снаге преко 500 MW ограничава се на 400 mg/m³.

Емисија SO₂ из нових постројења на течном гориву топлотне снаге од 300 до 500 MW се одређује линеарном интерполацијом вриједности из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 16.

Граничне вриједности емисије за SO₂ за нова постројења на гасовита горива износе: (уз услов да се одреди топлотна снага постројења на које се односи гранична вриједност емисије за SO₂).

Врста горива	Гранична вриједност (mg/m ³)
гасовита горива	35
гас претворен у течну стање (кондензован)	5
гасови ниске топлотне вриједности из гасификације рафинеријских талога, коксног гаса, гас из високих пећи	800

IV ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ АЗОТНИХ ОКСИДА (NO_x)

Члан 17.

Граничне вриједности емисије NO_x за ложишта снаге испод 50 MW износе:

Категорија извора	Гранична вриједност емисије (mg/m ³)
чврста горива: > 0,35 – 10 MW _{th}	400
> 10 – 50 MW _{th}	350
течна горива: > 0,35 – 10 MW _{th}	150–450
> 10 – 50 MW _{th}	150–350
природни гас: > 0,35 – 10 MW _{th}	100–125
> 10 – 50 MW _{th}	100

Граничне вриједности емисије за NO_x, за нова постројења топлотне снаге изнад 50 MW износе:

Врста горива	Гранична вриједност (mg/m ³)
чврста горива уопште	650
чврсто са мање од 10% испарљивих једињења	1300
течна	450
гасовита	350

V ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЗА ЧВРСТЕ ЧЕСТИЦЕ

Члан 18.

Гранична вриједност емисија за чврсте честице за котлове снаге мање од 50 MW

Категорија извора	Гранична вриједност емисије (mg/m ³)
чврста фосилна горива: >2 – 50 MW _{th} 0,35 – 2 MW _{th}	50 150
течна горива (ЕЛ) 2 – 50 MW _{th}	30
Течна горива (Л) 30 – 50 MW _{th} 2 – 30 MW _{th}	35 50
Течна горива (СР, Т) 30 – 50 MW _{th} 2 – 30 MW _{th}	50 60

Граничне вриједности емисије чврстих честица за нова постројења снаге изнад 50 MW

Врста горива	Топлотни капацитет MW	Гранична вриједност (mg/m ³)
чврста	>500	50
	<500	100
течна (1)	сва постројења	50
гасовита	сва постројења	5 по правилу; 10 за гас из високих пећи; 50 за гасове произведене у индустрији челика који се могу користити и другдје.

Члан 19.

Граничне вриједности емисије чађи мјерено методом по Бакараку износе:

ложишта на гас:	0
ложишта на екстра лако уље	1
ложишта на лако уље	1
ложишта на средње и тешко уље:	2

VI ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЗА ИСПАРЉИВА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА (ИОЈ)

Члан 20.

Садржај испарљивих органских једињења (ИОЈ) у собним пећима у широкој продаји не смије да прекорачи следеће вриједности:

1) чврста горива (ручно ложење)	80 mg/m ³
2) чврста горива (аутоматско ложење)	40 mg/m ³
3) ЕЛ уље	6 mg/m ³

Код ложишта на чврста горива у документу којим продавац доказује задовољење вриједности из овог Правилника мора бити назначено на које гориво се вриједности односе (на примјер врста и поријекло угља).

VII ГРАНИЧНЕ ВРИЈЕДНОСТИ ЗА УГЉЕН МОНОКСИД (СО)

Члан 21.

Граничне вриједности емисија за СО:

Категорија извора	Гранична вриједност емисије (mg/m ³)
чврста фосилна горива: > 1-50 MW _{th}	150
чврста фосилна горива: 0,35 – 1 MW _{th}	1000
течна горива >10-50 MW _{th}	1700

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 22.

Стпањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о заштити ваздуха од загађивања («Службени лист СРБиХ», број: 18/76).

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објаве у «Службеном гласнику Републике Српске».

Број:

МИНИСТАР

Датум:

Мухамед Лишић, дипл. правник